

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΝ ΤΩΙ ΦΩΤΙ

— 33 —

‘Αρχομένου τοῦ νέου ἔτους, ἐλάχιστον ἐκ Πατρῶν τὴν ἑζῆς περίεργον ἐπιστολὴν:

«Αναγινώσκω συνεχῶς τὸν «Προμηθέα» καὶ ἡθέλησα(!) ν' ἀναγνῶσω καὶ τὸν «Ἄργον» ὃς καὶ τὴν «Ἀνάπλασιν» ἀλλὰ χάριν τῆς ἀληθείας(1) ὅφειλα νὰ δημολογήσω διτὶ ἐν τῷ ὑπ’ ἀριθ. 878 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 29 φθίνοντος φύλλῳ τοῦ «Ἄργου» ἀνέγνων ἄρθρον λογικώτατον, πειστικώτατον καὶ ἀναιρετικόν (sic) τῶν ἐν τῷ «Προμηθεῖ» μασ (II). «Ωστε Σᾶς παρακαλῶ ἂν ἀγαπᾶτε τὴν ἀληθείαν (sic) ἀπαντήσατε εἰλικρινῶς· καὶ σοθαρῶς, καὶ οὐχὶ ἐμπαικτικῶς πρός τὸν κ. Μακράκην ὃν τῇ ἀληθείᾳ(1) ἥρχισα νὰ σέβωμαι διότι ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ «Ἄργου» του ἀνέγνων πολὺ ἔρθρος ἰδέας (sic).

Ταῦτα χάριν τῆς ἀληθείας (I) καὶ συγχωρήσατε μοι διὰ τὴν ἐνόχλησιν.

Μετ’ ἀκραιφνοῦς ὑπολήψεως
Γεώργ. Μόσχος».

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταῦτην, ἡς διαγαρέστατος δικοπός, καὶ ἡτις ἐν τῷ συνόλῳ ἐστιν τῆς φρίνεται ὡσεὶ ἐγράφη ἐν τινὶ μοναστηρίῳ Δομινικανῶν μοναχῶν, ἀπηντήσαμεν ὡς ἑζῆς διὰ τοῦ 4. ἀριθμοῦ τοῦ Προμηθέως :

«Παρακαλεῖσθε Θερμῶς, ἀν ἀληθῶς ἀγαπᾶτε τὴν ἀληθείαν καὶ τὸν Προμηθέα, νὰ καταδείξητε ἡμῖν ὡρισμένως καὶ εἰδικῶς τὰς «πολὺ ὄρθρας ἰδέας», αἵτινες ἥρξαντο νὰ ἐμπνέωσιν. Ύμιν σεβασμὸν ὡς λογικώταται καὶ πειστικώταται, καὶ αἵτινες ἅρα ὑπῆρχαν εἰς ὑμᾶς υπ’ *chemin de Damas* (*). Παρατηροῦντες ὑμῖν διτὶ παραδόξως ἀπεφήνασθε γνώμην, πρὶν ἀμφοῖν μῆθον ἀκούσητε, καὶ διτὶ παραδοξότερον ἐτι μετά τὴν δικαστικὴν ὑμῶν ἀπόφασιν ἱετεῖτε τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἀντιδίκου, ἀναμένοντες ὑμετέραν ἀπάντησιν, προθυμότατοι δύντες νὰ ἴκανοποιήσωμεν τὴν ἐπιθυμίαν ὑμῶν συμφώνως πρὸς ὅσα εἰς τὸ κοινὸν ὑπεσχόμεθα ἐν τῷ Προμηθεῖ (Ἐτ. Α', σελ. 410—411). Quid clarius?»

Διατί δὲ ἀπεκρίθημεν οὕτω; Διότι τὸ λογικώτατον, τὸ πειστικώτατον καὶ τὸ ἀναχριστικὸν τῶν ἐν τῷ Προμηθεῖ ἄρθρον τοῦ Λόγου τὸ δημοσιευθέν ἐν τῷ 878. ἀριθμῷ θεμελιώδες δίδαγμα καὶ συμπέρασμα ἔχει τὰς ἑζῆς χρυσᾶς τῇ ἀληθείᾳ ἐννοίας, δι’ ὧν ἀπαντᾷ εἰς ὅσα περὶ τοῦ Σωκράτους ἐν τῇ εἰς τὸν κ. Ι. Σκαλτσούνην Ἀπαντήσει ἡμεῖς εἴπομεν :

«Ἡ σωκρατικὴ λοιπὸν σοφία συνίσταται εἰς τὴν συνείδησιν ἡς ἔχει ἀγροίας, καὶ ἡ τοιαύτη φιλόσοφος συνείδησις πολλῷ ὑπερέχει τῆς δοκησισοφίας, ἥτις οἰτοτε εἰδέναι καὶ μὴ οἶδε. Ἡ δοκησισοφία ἐστὶ νόσομα ψυχικὸν κωλύον τὴν θρέψιν καὶ αὔξησιν τῆς ψυχῆς. Ἡ δὲ συνείδησις τῆς ἀγροίας μαρτυρεῖ ψυχὴν ὑγιαίνουσαν, ψυχὴν πεινῶσαν καὶ διψῶσαν, ζητοῦσαν δὲ καὶ εὑρίσκουσαν τὴν τρέφουσαν ἀληθείαν καὶ τὸ ὄντω τῆς ζωῆς. (Ο Σωκράτης εὐρε τοιαύτην τροφὴν καὶ τοιοῦτον ὄντωρ;) Εἰ δὲ ὁ Σωκράτης εὐεργετεῖ τὴν ἀνθρωπότητα, εὐεργετεῖ αὐτὴν MONON κατὰ τοῦτο, ὅτι θεραπεύει αὐτὴν τοῦ γοσήματος τῆς δοξοσοφίας, καὶ ποιεῖ αὐτὴν ικανὴν τοῦ ζητῆσαι καὶ εὑρεῖν τὴν

(*) Ἀτυχῆς ἡ φράσις αὕτη παρελειφθῇ ἐν τῷ 4 ἀριθμῷ τοῦ Προμηθέως.

ἀλήθειαν, καὶ διακρέναι αὐτὴν ἀπὸ τοῦ δηλητηριώδους καὶ θανατηφόρου ψεύδους. »

Αἱ χρυσαὶ αὐταις ἔννοιαι εἰνε βεβίωις λυτητέσταται καὶ σφόδρα ἀσπασται εἰς πέσαν ἀμάθειαν, ἔχουσαν συνείδησιν ἐστηθῆς, ἀλλ' οὐδέποτε ἡλπίζομεν διτὶ ἥθελον καταστῆ καὶ συζητήσεως ἀντικείμενον καὶ μάλιστα διὰ προκλήσεως οὕτω πανηγυρικῆς. Φοβούμενοι δὲ μὴ τυχὸν ἥδικούμεν τὸν ἐπιστείλαντα, ἔχοντα ἵσως ὅψει ἀλλαχεὶ ἐννοίας τοῦ αὐτοῦ λογικωτάτου καὶ πειστικωτάτου ἄρθρου, παραδείγματος χάριν διτὶ ἡ θεωρία τῆς ἑξελίξεως εἴνε ἐσφραγίδην, διότι «θεωρεῖ ως γεγονός βέβαιον τὸ μηδέποτε γερονός», παρεκαλέσαμεν αὐτὸν θερμῶς νὰ καταδείξῃ ἡμῖν ὡρισμένως καὶ εἰδικῶς τὰς ἰδέας ἢσι ἐθαύμασε, καὶ ὡφὲ ὡφατίσθη, — ἐν ἀληθῶς ἀγαπᾷ τὴν ἀληθείαν καὶ τὸν Προμηθέα, δὲ μάλιστα θεωρεῖ κοινὸν αὐτῷ τε καὶ ἡμῖν («ἐν τῷ Προμηθεῖ ΜΑΣ»). Τί φυσικῶτερον, τί λογικωτέρον τῆς τοιαύτης ἡμῶν παρακλήσεως; Καὶ ὅμως εἰς τὴν τοιαύτην παράκλησιν ἀπήντησεν δὲ ἐπιστείλας περὶ τὰ τέλη τοῦ Ιανουαρίου ὡς ἑζῆς, λακπατῶν καὶ φιλοτιμίαν καὶ εἰδύνητος καὶ καταφεύγων εἰς τεχνόσματα καὶ εἰς διλήμματα (κατὰ τὴν ἐκτού τορίσιν) ἀνάξιας Ἐλληνικοῦ πνεύματος, ἀνάξια τῶν γρόνων ἡμῶν — πρὸς ἀποσιώπησιν τοῦ λόγου τοῦ ἀπλοῦ τῆς ἀληθείας!

«Ἀπολοῦς δὲ μῆθος τῆς ἀληθείας ἔφυ κού ποικίλων δεῖ τάνδιχ ἐρμηνευμάτων.

«Ἡ δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ κ. Μόσχου ἔχει — δυστυχῶς! — ως ἑζῆς:

«Λυποῦμαι διότι μὲ παρεηγήσατε (!). Ἐγὼ δὲν ἀπεφάνθην πρὶν ἀμφοτέρων τὸν λόγον ἀκούσω, ἀλλ' ἀφοῦ ἐμέλετησα καὶ τὰ ἐν τῷ «Προμηθεῖ» καὶ «Ἄργῳ». Θέλω ἐν τούτοις εὐχαριστώτατα (sic) καταδείξεις ὑμῖν τὰς «ἄρθρας ἰδέας αἵτινες μοι ἐμπνέουσι — καὶ τῇ ἀληθείᾳ — σεβασμὸν ὡς λογικώταται καὶ πειστικώταται.» (!) Δέοντος δέ μας νὰ τεθῇ ἡ βάσις (!!!):

«Ἴησούς δὲ Ναζαρηὸς είναι Θεός ἡ ἀνθρωπος; Τὸ Εὐαγγέλιον είναι θεία νομοθεσία ἡ οὐ; Έγὼ τούλαχιστον ἀπηλαγμένος προλήψεων ἀλλὰ θιασώτης τῆς Ἀληθείας (!!!) ἐπιθυμῶ ἐν ἀπαντήσει πρὸς τὸν ἀντέρω γυμνήν ὅλην τὴν ἀληθείαν ἀν ειλικρινῶς καὶ (!) ὑμεῖς ἀγαπᾶτε αὐτὴν καὶ περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλω (sic).»

Ἐλμεθε προσθυμότατοι ν’ ἀποκριθῶμεν οὐ μόνον εἰς τὰς ἀρχέρωτήσεις τοῦ διεπιστείλαντος ἀλλὰ καὶ εἰς πέσαν παντὸς ἐρωτησιν, ἀναγομένην εἰς τὸν κύκλον τῶν νένοισαν, διότι ἔχεις πέσαν ἀπόκρισις εἰνε κατ’ ἀνάγκην ὁδύνατος. Δηλαδὴ ἐπὶ τῶν προκειμένων τοῦ κ. Γεωργίου Μόσχου ἐωτήσεων θέλομεν νὰ γινώσκωμεν τι ἐννοεῖ κύτος, λέγων Θεόρ, δηλαδὴ τίνα ἐννοίαν συνδέει μετὰ τῆς λέξεως Θεός. Ἐννοεῖ, παραδείγματος χάριν, τὸν Θεόν ὅπως ὁ Agassiz, δηλαδὴ ως «ἀεριόμορφον σπονδυλωτόν»; (Βλ. Προμηθέα Α', σελ. 400). Ἐννοεῖ τὸν Θεόν ὅπως ὁ Haeckel, δηλαδὴ ως ἔστητα μετὰ τῆς φύσεως (Βλ. αὐτόθι σελ. 401); Ἐννοεῖ τὸν Θεόν ως ἡ Επιφυλλίς τῶν Καιρῶν (τῆς 13. Δεκεμβρίου 1890), δηλαδὴ ως «ὅν διάφορον τῆς ὥλης, δικτύον αὐτήν, ζῶν, λογικόν, παντοδύναμον, μελιζόμενον, ἀλλὰ μὴ διαιρούμενον, καὶ ἐνσαρκούμενον καὶ προσωπιστούμενον διὰ τῆς ὥλης εἴτε καθ’ ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔντασιν εἴτε καὶ ἐν

μέρει, ζωοποιούν καὶ μετακυρροῦν τὴν ὥλην καὶ ἐνεργούν κατ' ἀπείρους τρόπους καὶ σχέδαια; 'Ἐννοεῖ τὸν Θεόν ως διδάσκει τὸ ἐν Εὐρώπῃ κρατοῦν Δόγμα ἡ ως διδάσκουσι τὰ ἔλλα δόγματα; 'Ἐννοεῖ τὸν Θεόν ως ἀπορρινούται οἱ φιλόσοφοι οἱ πραγματευθέντες περὶ μεταφυσικῆς θεολογίας; Πῶς ἐννοεῖ τὸν Θεόν ὁ κ. Γεωργίος Μόσχος; "Ἡ ἔχει αὐτὸς περὶ τοῦ Θεοῦ (ως ὁ Harold τοῦ Λαμπρτίνου) ιδίαν γνώμην, ἰδίον ὄμοιον, — ιδιωτηριόν θεόν, ως λέγει ὁ Ἀριστοφάνης; Παρακλεῖται ν' ἀποκριθῇ εἰς τὴν ἑρωτησιν ἡμῶν ταύτην, διότι ἔλλως ἡ ἀνωτέρω ἑρωτήσις αὐτοῦ εἶναι κατ' οὐσίαν ἀκατανόητος. "Αν δὲ ὁ κ. Γεωργίος Μόσχος οὐδεμίαν ἔτι ἐμόρφωσε περὶ Θεοῦ ἔννοιαν, παρακλεῖται νὰ μορφώσῃ τοιαύτην, μέχρις οὐδὲ μορφωσῃ αὐτὴν νὰ μη τολμῇ περὶ Θεοῦ νὰ συζητῇ, καὶ μάλιστα διὰ τεχνουργάτων καὶ διλημμάτων τῆς χυδαιοτάτης ἐπιστημονικῆς ἡτορικῆς, μηδὲ νὰ θεωρῇ, ως ἐντέλλεται διὰ λογικώτατος καὶ πειστικώτατος αὐτοῦ φωτοδότης, τὴν συνείδησιν τῆς ίδιας ἀγνοίας ως τίτλον ἐξισούντα αὐτὸν πρὸς τὸν οὐδὲν τῆς Φαινορέτης, τὸν ἀρδρῶν ἀπάρτων οὐρανού, τὸν μέγαν ἐκενὸν φιλόσοφον τὸν τελέσκυτα ἔργον ιεραποστόλου κατὰ τὸν Γεώργιον Grote.

"Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, δταν ἐμφανίζηται πρὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν γοργμάτων, ὄφειλε πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ νὰ εἶναι ἀνηρ τοῦ αἰδίνος, justus ac tenax propositi vir, καθ' Ὁράτιον, καὶ οὐχὶ ἀπλὰ ἀλωπεκούθης καὶ οτοματουργὸς ἐπάρτη calotte τῶν Μέσων Αἰώνων. 'A bas les calottes!'

ΤΑ ΕΝ ΜΗΛΩ ΑΡΓΥΡΟΥΧΑ ΟΡΥΚΤΑ

κακό

Αἱ ἐπὶ τῆς νήσου Μήλου πρὸ πενταετίας γενούμεναι μεταλλομαστευτικαὶ ἀργασίαι, ἐν μεταλλείῳ ἀργυρούχου γαληνίτου παραχωρούθεντι εἰς ὄμαδα κεφαλαιούχων κατόπιν δὲ μεταβιβαθέντι εἰς τὴν ἑταῖρίαν τῶν Μεταλλείων Σίφνου — Εὔκοιας, ἔφεραν εἰς φῶς ἀργυρούχα τίνα μεταλλεύματα ἀξιοπεριέργου φύσεως.

Τὰ μεταλλεύματα ταῦτα συνιστάμενα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ πορωδῶν τραχειτικῶν δρυκτῶν, ἐκ πηλοῦ καὶ ιδίᾳ ἔξ αδρομεροῦς βαρυτίτου περιέχουσι μικρὸν μὲν ποσὸν μολύbdον μεγάλην δὲ σχετικῶς ποσότητα ἀργύρου.

'Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν μέχρι τοῦδε γενούμενων χημικῶν ἀγαλύσεων τὰ μεταλλεύματα ταῦτα δύνανται νάταξιονομηθῶσιν κυρίως εἰς τεσσαρας κατηγορίας, ἔξ ὧν ἡ μὲν πλουσιωτέρα πέριχει ποσὸν μολύbdον μὴν ἀπομακρυνόμενον τῶν 10 ἐπὶ τοῖς Ζητοῖς ποσὸν δὲ ἀργύρου κατὰ τόνον 600 — 1000 Γραμμαρίων, αἱ δὲ λοιπαὶ τρεῖς κατηγορίαι κατὰ μέσον δρον ἐνέχονται 500 γραμμάρια ἀργύρου κατὰ τόνον, ποσὸν δὲ μολύbdον οὐχὶ συνήθως ἀνωτέρου τοῦ 1 ἐπὶ τοῖς Ζητοῖς. ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἔκμεταλλεύσιμων κατηγοριῶν μεγάλαι εἶναι καὶ αἱ ποσότητες τῶν μεταλλεύμάτων, ἀτίνα πτωχότερα δῆτα εἰς ἀργυρούς τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν δὲν παρέχουσι πιθανότητα ἐπιτυχοῦς ἐκμεταλλεύσεως.

Τὴν ἐν τοῖς μεταλλεύμασι τούτοις ὑπαρξίων τοῦ ἀργύρου διὰ διατριβῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ

Γερμανικῷ περιοδικῷ Berg und Hüttenwesen Zahrgang XXVIII № 43, δὲ ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων Καθηγητῆς τῆς Χημείας Α. Κ. Δαμβέργης ἔξηγει διὰ τῆς ἐπομένης ὑποθέσεως. Κατ' αὐτὴν τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπῆλθεν ἐμποτισμὸς τῶν τραχειτικῶν καὶ βαρυτικῶν δρυκτῶν ὑπὸ ἀργυρούχου γαληνίτου, αἱ δὲ ἐμποτίσασαι τὰ δρυκτὰ ταῦτα θειοῦχοι ἐνώσεις τοῦ μολύbdου καὶ ἀργύρου τὴν ἐπιδράσεις ἀτυχῶν ὑδροχλωρικοῦ δέξεος, τοῦ συνήθους τούτου προϊόντος τῶν Ἡφαιστειακῶν φαινομένων, μετετράποσαν βραδέως εἰς τάς ἀντιστοίχους χλωριούχους ἐνώσεις· ἢ δὲ μετατροπὴν αὕτη ἐπῆλθεν εὔκολωτερον μὲν εἰς τὸν θειοῦχον μολύbdον δυσκολώτερον δὲ εἰς τὸν θειοῦχον ἀργυρον. Κατόπιν τῆς μετατροπῆς τῶν θειοῦχων ἐνώσεων εἰς χλωριούχους ἐπῆλθεν ἐκπλανσις τῶν ἐμπεποτισμένων υπὸ τῶν ἐνώσεων τούτων δρυκτῶν δι' ὑδάτων, ἄτινα παρέσυρον μὲν τὸν ἔνδατι διαλυτὸν χλωριούχον μολύbdον κατέλειπον δὲ τοῖς ἀρχικοῖς δρυκτοῖς τὸν μήπω μετατραπέντα υπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ ὑδροχλωρικοῦ δέξεος θειοῦχον ἀργυρον, καὶ τὸν ἐν μέρει ἐκ τούτων παραχθέντα χλωριοῦχον.

'Ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τῆς ἐπινοθείσης πρὸς ἔξηγησιν τῆς ὑπάρχεισας τοῦ ἀργύρου ἐν τοῖς δρυκτοῖς τῆς Μήλου συνηγορεῖ ἢ ἐν τούτοις ὑπαρξίαις θειοῦχοι τε καὶ χλωριούχοι ἀργύρου, ἢ ἐν τοῖς μέρεσιν εὑρεσις φλεβιδίων ἀργυρούχου Γαληνίτου μὴ προσβληθέντος υπὸ τῶν χλωριούχων ἀναθυμιάσεων, πρὸς δὲ καὶ ἡ συνηγορίας μικρῶν ποσῶν θειοῦχου μολύbdον, μὴ μετατραπέσης εἰς τὸν χλωριούχον ἐν ὔνδατι διαλυτῶν ἔνωσιν ἐξ ὀλοκλήρου τῆς ὅλης ποσότητος τούτου, δι' ἣς ἐνεποτίσθησαν ἀρχῆνθεν τὰ τραχειτικὰ καὶ βαρυτικὰ τῆς Μήλου δρυκτά.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΜΥΔΡΑΛΙΟΒΟΛΟΥ

HIRAM MAXIM

ΤΗΜΟΝΙΑ ΥΠΟ Μ. ΜΙΜΗΚΟΥ.

—
—
—

Δημοσιεύσθη ἐνταῦθα εὐχαρίστως ὑπόμνημα περὶ εὐρέσεως δοκιμαστικῆς βολῆς τῆς μυδραλιούbdολου Hiram Maxim τοῦ κ. Μιχαήλ Μιμήκου φοιτητοῦ τῆς Ιατρικῆς τοῦ Ἕτημα, ὅπερ ζητεῖ νὰ ἐπιλύσῃ ὁ κ. Μιμήκος εἰναι πολὺ σπουδαῖον ίδια δὲ υπὸ πρακτικὴν ἐποψίν μεγάλου διασφέροντος. "Ἐνεται τούτου συνιστώμενη θερμώς εἰς τὸ Σ. 'Υπουργεῖον, νὰ παράσῃ τῷ ἀξιολόγῳ νέψ τὰ μέσα δπως δυνηθῇ νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς σκέψεις αὐτοῦ, τὰς δρθετάτας υπὸ ἐπιστημονικὴν ἐποψίν, τοσούτῳ μᾶλλον ἐσφ δύνανται αὗται εὐχερέστατα νὰ ἐφορμοσθῶσιν διὰ στενοῦ διλου πλήρους μίγματος κόνεως Μαγνησίου καὶ καπνοπαραγωγοῦ πυρτίδες ἐκ τριθεισύχου ἀντιμονίου καὶ χλωρικοῦ καλίου, ἀνευ μεγάλων προπαρασκευῶν ἡ διαπάνης. 'Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ίδια χαίρει δῆτα δύναται νὰ συστήσῃ τὸ πρῶτον ηδη ἐρεύνας τοιαύτας, μεταξύ τῶν τόσων ἀνακαλύψεων, ὃν καθ' ἐκάστην λαμβάνει γνῶσιν καὶ ὃν τὴν ἐπιδρομὴν ἀπό τίνος μαρτυρικῶς ὑφίσταται.

'Ως γνωστόν, ἐν ἐκ τῶν βεληνεκῶν τοπομχικῶν ὅπλων τῶν ἐν τοῖς ἐμπολέμοις στρατοῖς παραδειγμένων σήμερον εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἡμερικανοῦ μηχανικοῦ Hiram Maxim νεωτερίας μυδραλιούbdολος. Τὸ πολυβόλον τούτο ὅπλον ἔχει μίαν μόνον κάνην καὶ τὸ κύριον αὐτοῦ προτέρημα εἶναι ὅτι χρησιμοποιεῖ τὸ